

เศรษฐศาสตร์การเมือง: การวิเคราะห์เงื่อนไขการกลายเป็นเกษตรกรผู้ประกอบการ ในจังหวัดขอนแก่น

The Political Economy: Analysis of Condition to Becoming Farmer-entrepreneurs in Khon Kaen

นุชนารถ สมควร (Nutchanat Somkaun)* ดร.รักชนก ชำนาญมาก (Dr.Rukchanok Chumnanmak)**

ดร.วนิชชา ณรงค์ชัย (Dr.Wanichcha Narongchai)**

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการกลายเป็นเกษตรกรผู้ประกอบการ ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้รู้ในชุมชน จำนวน 2 ราย เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 2 ราย เกษตรกรผู้ประกอบการ จำนวน 6 ราย และสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ประกอบการ จำนวน 2 ราย ผลการศึกษาพบว่า ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนและค่านิยมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกษตรกรผู้ประกอบการต้องเผชิญปัญหาและความเสี่ยงในหลายด้าน นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเศรษฐกิจที่มีระบบคิดที่อิงอยู่กับการคิดคำนวณต้นทุนและผลกำไรมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็มีอุปสรรคในการผลิตทางการเกษตรที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งการปรับตัวของเกษตรกรผู้ประกอบการแต่ละรายขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ การมีทุนและการมองเห็นโอกาสทางธุรกิจที่แตกต่างกัน

ABSTRACT

This article illustrates the condition of becoming a farmer-entrepreneur in Khon Kaen, Thailand. The study employed qualitative research methodology with two community wisdom workers, two local officials, six farmer-entrepreneurs, and two member of farmer-entrepreneurs household. The finding show that under the uncertainty of the economic system as well as the shift of consumption, each of farmer-entrepreneurs must face with a number of problems in different aspects leading to the change of economical behaviors. They will be more focusing on costs and benefits, as well as will put more attention on the agricultural production. The adaptation of the farmer-entrepreneurs are various depending on their background, experience, capital, and foresight about the future business opportunities.

คำสำคัญ: เศรษฐศาสตร์การเมือง การกลายเป็น เกษตรกรผู้ประกอบการ

Keywords: Political economy, Becoming, Farmer-entrepreneurs

*นักศึกษ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**อาจารย์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, กรรมการศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น